

Quddiem I-Arbitru ghas-Servizzi Finanzjarji

Kaz Nru. 094/2019

MO ('l-ilmentatur')

vs

MAPFRE MSV LIFE p.l.c. (C 15722)
('il-provditur tas-servizz')

Seduta tat-3 ta' Novembru 2020

L-Arbitru,

Ra **I-ilment**,¹ fejn I-ilmentatur jissottometti li madwar hamsa u ghoxrin sena ilu, kienet inbieghitlu l-polza li dwarha qed jagħmel I-ilment minn rappresentant tal-*Bank of Valletta p.l.c.*, fejn kien gie spjegat lilu li jekk ihallas is-somma ta' Lm250 fis-sena, ikun qed jagħmel investiment qawwi ghax eventwalment jiehu s-somma ta' Lm21,721.27.

Thajjar u xtara din il-polza u, min-naha tieghu, dejjem zamm mal-wegħda li kellu fil-kuntratt fejn kull sena hallas fiz-zmien stipulat. Izda, stqarr li hu qatt ma gie infurmat fejn qegħdin jigu investiti l-flus. Ghalkemm gieli rcieva xi karti, qatt ma fehem xejn mill-messagg li l-provditur tas-servizz kien qed jibghatlu filwaqt li dan tal-ahhar qatt ma tah l-opportunità sabiex jispjegalu dawn il-karti.

L-ilmentatur qal li meta giet biex timmatura l-polza, hu kien zar l-ufficini tal-provditur tas-servizz il-Furjana sabiex jigbor informazzjoni kif kien ser jithallas minhabba li dak iz-zmien kellu bzonn il-flus f'idejh. Izda, dakinhar inhasad meta gie infurmat li s-somma li kien ser jircievi kienet dik ta' €26,094 minnflok

¹ A fol. 1

€50,610.56. Qal li s-somma provduta hija letterlament nofs is-somma li kienet giet imwieghda lilu.

Ghaldaqstant, l-ilmentatur qed jitlob li jigi mhallas dak li kien gie mwiegħed lilu hamsa u ghoxrin sena ilu, jigifieri, s-somma ta' €50,610.56 (Lm21,721.27).

Ra t-twegiba² tal-provditut tas-servizz:

Illi t-talbiet tal-ilmentatur huma infondati fil-fatt u fid-dritt u għandhom jigu michuda bl-ispejjez, stante:

1. Illi fl-ewwel lok, is-socjetà esponenti tixtieq tirreferi ghall-fatt allegat mill-ilmentatur illi l-maturity value fir-rigward tal-polza in kwistjoni, cioè, l-*Endowment Assurance with Profits including funeral expenses benefit (Lifelink Growth)* bin-numru 20640 mahruga f'isem l-ilmentatur, ma kinetx ekwivalenti ghall-estimated maturity value kif kien indikat mis-socjetà esponenti tramite *Bank of Valletta p.l.c. (Bancassurance Office)* fil-mument tal-bjegħ tal-polza in kwistjoni. Konsegwentement, l-ilmentatur qiegħed jitlob lill-Onorabbi Arbitru jiddikjara u jiddeciedi illi s-socjetà esponenti tigi ordnata thallas is-somma ta' Euro50,596.95 (Lm21,721.27) fir-rigward tal-polza in kwistjoni.
2. Is-socjetà esponenti hija tal-umli fehma illi jekk ghall-grazzja tal-argument biss, nassumu li l-ilmentatur sofra xi danni u għalhekk huwa dovut xi kwalsiasi kumpens a favur tieghu, u dan ovvjament mhuwiex il-kaz u mhuwiex ammess, l-ammont ta' kumpens dovut lilu ma jistax ikun dak li qed jitlob fit-Taqsima D tal-ilment. Dan l-ammont huwa ibbazat biss fuq stima (*estimate jew illustration*) li saret meta l-ilmentatur xtara l-polza *de quo*. Kieku wieħed seta' jieħu l-ammont tal-imsemmija stima sabiex jiddetermina l-kumpens allegatament dovut lill-ilmentatur, allura, ifisser li l-Estimated Maturity Value including Reversionary Bonus u l-Estimated Maturity Value including Reversionary and Terminal Bonuses issa jkunu gew mogħtija tifsiriet ferm differenti minn dik ta' stima (*estimate jew illustration*) (hekk kif kienu gew uzati u kif jinfthemu bit-tifsira normali tal-kliem) u jieħdu minflok

² A fol. 73

tifsira zbaljata ta' ammonti garantiti, sabiex konvenjentement l-ilmentatur jivvanta l-pretensjonijiet infondati tieghu.

Il-kwotazzjoni li s-socjetà esponenti kienet tat lill-ilmentatur fil-bidu tal-polza in kwistjoni kienet ibbazata fuq ir-rati ta' qligh li kienu qed jintuzaw dak iz-zmien. Il-figuri kkwotati ma kinux ammonti garantiti imma "*Estimated Maturity Values*" ibbazati fuq il-kundizzjonijiet ta' investiment u c-cirkostanzi dak iz-zmien. L-aktar fattur importanti li jaffettwa r-rati tal-*bonus* huwa l-prestazzjoni tal-investiment sottostanti. Fis-snin ricenti, il-prestazzjoni tal-investiment internazzjonali kienet aktar baxxa. Madankollu is-socjetà esponenti tikkonferma li l-kwotazzjoni li tat fil-bidu tal-polza in kwistjoni kienet fil-fatt korretta skont ic-cirkostanzi finanzjarji ta' dak iz-zmien u, ghalhekk, agixxiet in *bona fede*.

In oltre, irid jinghad illi fil-*quotation* kien hemm distinzjoni bejn *reversionary bonuses* u *terminal bonuses* li s-socjetà esponenti ma kinetx obbligata li thallas it-*terminal bonuses* hekk kif indikat bil-kliem "*if any*". Ghalhekk, is-socjetà esponenti bl-ebda mod ma kienet qed tigarantixxi lill-ilmentatur li mal-maturar tal-polza in kwistjoni hu kien ser jircievi l-ammont ta' Euro50,596.95 ghax dak l-ammont kien biss stima u kien jinkludi t-*terminal bonus* illi forsi ma kienx ser jithallas fuq l-immaturar tal-polza. Fil-fatt, l-*estimated maturity value including reversionary bonus* kien hafna inqas u, cioè, fl-ammont ta' Euro36,797.79.

Irid jinghad ukoll illi fil-*policy schedule* tal-polza, li giet annessa mal-ilment, jinghad espressament illi fir-rigward tal-*investment premium* "*In respect of each premium paid, Lm242.48 shall be credited to the Policy Account which be increased by the bonuses which may credit by the Company from time to time.*" Dan ikompli juri illi mill-bidu tal-polza, l-ilmentatur kien infurmat illi kien hemm element ta' investiment u li l-*bonuses* ma kinux mandatorji izda kien fid-diskrezzjoni tas-socjetà esponenti illi tiddikjara jew ma tiddikjarax dawn il-*bonuses*. Dan ikompli juri illi s-socjetà esponenti tat bizzejed informazzjoni lill-ilmentatur li l-polza in kwistjoni kienet volatili u dan ghall-kuntrarju ta' dak li l-ilmentatur allega fl-ilment tieghu.

Mill-*proposal form* li giet ipprezentata mal-ilment jidher bic-car illi l-ilmentatur kien konxju illi kien qed jaghmel investiment ghax fil-parti tal-*proposal form* “Reason for policy”, l-ilmentatur kiteb “investment”.

3. Fl-ilment tieghu, l-ilmentatur ikkritika lis-socjetà esponenti illi s-socjetà esponenti kellha tkun professjonal “fejn jinvesti sabiex jaghti rizultat lill-klijenti tieghu” kif ukoll “qatt ma gejt infurmat fejn u kif qeghdin jigu investiti l-flus”.

F’dan il-kuntest irid jinghad illi anke wara l-hrug tal-polza in kwistjoni sal-maturità tagħha, is-socjetà esponenti baqghet tagixxi *in bona fede* minhabba illi **dejjem amministrat l-MMSV With Profits Fund (cioè, il-fond illi tagħmel parti minnu l-polza in kwistjoni) għan-nom u fl-ahjar interess tad-detenturi tal-poloz tagħha** li illum jaqbzu t-80,000.

Fil-fatt, is-socjetà esponenti agixxiet professjonal u b'mod trasparenti matul il-perjodu kollu tal-polza. Dan qed jinghad ghaliex l-amministrazzjoni tal-fond fuq imsemmi u kif isiru l-investimenti huwa taht skrutinju mhux biss tal-Bord, tal-management ezekuttiv u tal-investment committees tas-socjetà esponenti, imma ukoll taht skrutinju tal-attwarji Willis Towers Watson, ditta internazzjonal, professjonal u indipendenti, kif ukoll taht skrutinju tal-MFSA.

Inoltre, is-socjetà esponenti tixtieq tispjega illi n-natura ta’ “With-Profits” hija tali li d-decizjoni tal-investiment tittiehed mill-kumpanija tal-assigurazzjoni u mhux mill-assikurat. Jista’ jsir paragun mal-Unit Linked products li joffru l-facilità li d-decizjoni tal-investimenti tittiehed direttament mill-assikurat imma, mbaghad, din m’ghandha l-ebda garanzija. B’kuntrast taht il-metodu ta’ “With-Profits”, il-kumpanija tal-assigurazzjoni tiehu l-piz tad-decizjoni tal-investiment u **tiprovd iukoll il-garanziji li l-bonuses li jkunu gew iddikjarati fil-passat jithallsu lill-assikurat u, għalhekk, ma jistghux jinzu jew jitneħħew minkejja ic-caqlieq fis-suq.**

Minkejja dan, xorta wahda **hemm grad ta’ trasparenza rigward kif qed jigi investit il-premiums li jithallsu mill-“With Profits” permezz ta’ Chartbook li jinsab fuq website tas-socjetà esponenti www.msvlife.com li jigi aggornat**

kull tliet xhur. Jinsab ukoll fuq is-sit elettroniku tas-socjetà esponenti “A simple Guide to the With Profits Fund”.

Irid jinghad ukoll illi s-socjetà esponenti kienet trasparenti fl-imgiba tagħha ghax fil-fatt ta’ kull sena, is-socjetà esponenti dejjem zammet lill-ilmentatur mgharraf ezattament b’dak li kien qed jigri fid-dettall bl-andament tar-rati tal-imghax li kien qegħdin jigu ikkreditati lill-polza *de quo* billi forniet lill-ilmentatur (kif għamlet ovvjament ma’ detenturi tal-poloz kollha tagħha) bil-valuri attwali tal-polza *de quo*, permezz tal-*Bonus Statements* li magħha kien ukoll jigi anness dokument iehor imsejjah *Important Notes*, u sa mill-2001 kien ukoll jigi anness dokument iehor imsejjah *Media Release*, li kopja ta’ uhud minnhom kien annessi mal-ilment.

Fil-fatt, fl-ilment tieghu, l-ilmentatur ma jichadx illi kien infurmat mis-socjetà esponenti dwar kif kienet qed tmur il-polza in kwistjoni. Dan minhabba l-fatt illi l-ilmentatur kien jircievi mingħand is-socjetà esponenti l-*statements* kull sena. Il-“*Bonus Statements*” kien juru l-progressjoni fit-tkabbir tal-polza minn sena għal sena u l-ilmentatur kellu jkun konxju bis-shih dwar kif il-polza kienet qed tikber minn sena għal sena. L-*Important Notes* annessi mal-*Bonus Statements* mahruga kull sena, il-*media releases*, kif ukoll l-ittri fuq imsemmija jagħmluha cara li r-rati tal-*bonus* ma kinux garantiti u li kienu jiddependu fuq prestazzjoni tal-investimenti u, għalhekk, l-investimenti setgħu jitilghu jew jinżlu.

F’dan il-kuntest, l-ilmentatur jghid illi “*gieli ircevejt xi karti fejn min-naha tiegħi ma fhimt xejn mill-messagg li prova jibghat il-kumpatur kif ukoll il-kumpratur qatt ma tagħni l-opportunità biex jispiegali dawn il-karti.*”

Dan huwa ikkontestat mis-socjetà esponenti ghax fil-fatt meta l-ilmentatur specifikament talab informazzjoni dwar il-polza in kwistjoni, ingħatatlu. Perezempju, wara talba tal-ilmentatur stess, is-socjetà esponenti kienet bagħtet ittra lill-ilmentatur datata 22 ta’ Novembru 2010 (kopja hawn annessa u mmarkata bhala Dok. MSV1) permezz ta’ liema infurmat lill-ilmentatur bir-revised *illustrative maturity values* kif ukoll spjegat, fost affarrijiet ohra, illi l-istimi u l-*bonus rates* ma kinux garantiti. Anke meta l-ilmentatur għamel l-ilment tieghu permezz ta’ ittra tieghu tat-8 t’Ottubru 2019 (kopja annessa mal-ilment), is-socjetà esponenti tat risposta lill-

ilmentatur ghal dik l-ittra fl-istess jum. Kopja tar-risposta tas-socjetà esponenti datata 8 t'Ottubru 2019 hija ukoll annessa mal-ilment.

4. Irid jinghad ukoll illi bhal kull fond iehor ta' investiment, l-andament tal-*MMSV With Profits Fund* huwa kompletament u dejjem soggett ghal dawk il-kambjamenti u caqliq ta' valuri fis-swiegħ, kemm finanzjarji, kemm ta' proprietà immobili u ta' assi ohrajn illi gewwa fihom jinvesti l-*MMSV With Profits Fund*. L-ebda indikazzjoni ta' kif jista' jizviluppa l-valur tal-investiment ma jista' qatt jittiehed bhala vangelu u, kif jaf kulhadd, il-valur tal-investiment jista' jogħla kif ukoll jinzel u l-passat m'huxiex garanzija tal-futur. Għalhekk, dak li qed jghid l-ilmentatur illi s-socjetà esponenti "*tagħmel profitti minn fuqi*" mhux relevanti ghall-polza in kwistjoni ghax wieħed irid iħares lejn il-profitti li saru taht l-*MMSV with Profits Fund* u mhux il-profitti tas-socjetà esponenti.

Għalhekk, il-valuri indikattivi tal-investiment tal-polza meta giet mibjugha lill-ilmentatur bl-ebda mod qatt ma gew deskritti li kienu garantiti. Id-diminuzzjoni fil-valur tal-investiment kif deskrirt fl-ilment ma huwa xejn hliel riflessjoni tal-andament tal-investiment u tal-fond hawn fuq imsemmi tul il-perjodu kollu li iha fis-sehh din il-polza. Però, jekk wieħed jagħmel analizi dettaljata fejn jittieħdu in kunsiderazzjoni l-fatturi kollha (u mhux uhud biss minnhom) wieħed jasal ghall-konkluzjoni li **xorta wahda dik il-parti tal-polza in kwistjoni li hija l-parti tal-investiment (u mhux il-parti tal-assikurazzjoni fuq il-hajja) marret tajjeb kif ikkomparata ma' investimenti komparabbi fis-swiegħ tal-investiment tul il-kors tal-perjodu tal-polza *de quo*.** Fil-fatt, il-*gross rate return* tal-polza in kwistjoni meta jitnaqqas il-*premiums* li thall-su mill-*maturity value* jammonta għal 4.24% u, *cioè*, l-ilmentatur għamel gwadann ta' Euro 11,566.66. Il-*gross rate of return* tal-polza in kwistjoni meta tnaqqas il-*investment premiums* li thall-su mill-*maturity value* jammonta għal 4.47% u, *cioè*, l-ilmentatur għamel gwadann ta' Euro 12,004.41.

5. Id-differenza bejn il-*maturity value* u dak li qed jippretendi li jircievi l-ilmentatur mhi xejn hliel differenza bejn is-somma stmata (*estimate* jew *illustration*) fil-Quotation originali (l-ilmentatur ma jagħmel l-ebda referenza għar-revizjonijiet tal-istimi li saru fil-frattemp fis-sena 2010 (Dok. MSV1) u l-

valur attwali tal-investiment meta mmaturat l-istess polza. Dan il-valur attwali tal-investiment huwa l-ammont dovut lill-ilmentatur taht il-polza *de quo u, ghalhekk, is-socjetà esponenti kienet disposta li thallas dan l-ammont lill-ilmentatur.*

6. Apparti l-element ta' investiment, suggett principali ta' din il-vertenza, il-polza in kwistjoni kellha ukoll **tkopri r-riskju tal-mewt** tal-ilmentatur matul il-kors tal-perjodu tal-istess polza, **liema kopertura ovvajment għandha prezz u liema prezz qed jigi totalment injorat mill-ilmentatur fl-ilment tieghu.**

L-ghan tal-polza in kwistjoni kien li jipprovdu "**a medium-term tax efficient investment**", pagament hieles mit-taxxa meta timmatura l-polza u beneficju garantit pagabbli fil-kaz ta' mewt qabel il-maturità tal-polza. **L-uniku ammont li kien garantit kienet is-sum assured fl-ammont ta' Euro 13,135.35 (Lm5,639).**

Fil-fatt, il-kuntratt tal-polza in kwistjoni jghid b'mod car illi

*"The **COMPANY HEREBY AGREES to pay the greater of either the Basic Sum Assured or Policy Account (if any) and/or the specified additional benefits (if any) to the Payee named in the Schedule on the happening of the Event Assured Against subject to the payment to the Company of the Premiums detailed in the Schedule in the manner specified therein and to the proper observance of the terms and conditions of this contract**"* (emfazi mizjud).

Kopja tal-polza qed tigi hawn annessa u mmarkata bhala Dok. MSV2. Dan juri illi s-socjetà esponenti ottemprat mal-obbligi kuntrattwali tagħha ghax laħqet l-ghanjet tal-polza in kwistjoni meta l-istess polza laħqet *maturity value* fl-ammont ta' Euro26,125.16. Għalhekk, minkejja t-tnaqqis recenti fir-rati tal-*bonus*, matul iz-zmien xorta wahda l-polza in kwistjoni kienet investiment siewi ghaliex minbarra "*l-Maturity value*" hieles mit-taxxa, u li kien hemm *rate of return* tajba hafna, il-polza ipprovdiet ukoll kopertura fuq il-hajja li mhux generalment disponibbli taht forom ohra ta' tfaddil regolari.

7. Is-socjetà esponenti tixtieq tishaq illi l-bejgh tal-polza in kwistjoni sar ai termini ta' regolamenti applikabbli fil-mument tal-bejgh tal-polza u, cioè,

f'Ottubru tas-sena 1994. Fil-fatt, qabel ma sar il-kuntratt in kwistjoni, l-ilmentatur gie ipprezentat bl-Avviz Statutorju mahrug skont il-provvediment tar-regolamenti tal-1989 dwar l-Assigurazzjoni fuq il-Hajja (Avviz Statutorju) (Avviz Legali 129 tas-sena 1989) kif is-socjetà esponenti kienet rikjesti li tagħmel mil-ligi fil-mument tal-konkluzjoni tal-polza liema Avviz gie iffirmat mill-ilmentatur stess. L-Avviz in kwistjoni kien jinkludi diversi drittijiet, fosthom, id-dritt li jahsibha mill-gdid u jekk ikun jixtieq, jerga' lura min-negozju fi zmien 15-il jum minn meta jingħata dan l-Avviz. Dan l-Avviz kien mahsub sabiex proprju jigu evitati xi okkazjonijiet fejn ikun sar xi pressjoni jew għal kwalsiasi raguni d-detentur ikun irid jerga' jahsibha jew iregga' lura d-deċizjoni tieghu. Jidher b'mod car illi l-ilmentatur m'ezercita l-ebda dritt ikkomunikat lilu f'dan l-Avviz, tant li mbagħad intrabat minn jeddu bil-kuntratt in kwistjoni. Is-socjetà esponenti qed tannetti ma' din ir-risposta kopja tal-Avviz Statutorju in konnessjoni mal-polza iffirmatà mill-ilmentatur li qed jigi mmarkat bhala Dok. MSV3.

Irid jingħad ukoll illi anke wara l-hrug tal-polza in kwistjoni sal-maturità tagħha, is-socjetà esponenti baqghet tagħixxi *ai termini* tar-regolamenti applikabbli. Perezempju, meta l-ilmentatur ghamel l-ilment tieghu mas-socjetà esponenti, fir-risposta tagħha tat-8 ta' Ottubru 2019 (annessha mal-ilment), is-socjetà esponenti infurmat lill-ilmentatur bid-drittijiet tieghu jekk ma kienx sodisfatt bir-risposta tas-socjetà esponenti. Minkejja dan, l-ilmentatur xorta wahda kien offiz b'dan l-atteggjament meta fl-ilment tieghu qal illi r-rappresentant tas-socjetà esponenti “*jaghlaq l-ittra tieghu b'arroganza billi jinfurmani li jekk minix kuntent immur l-ufficċju tal-arbitru finanzjarju u nirraporta hemm*”.

8. Finalment, is-socjetà esponenti tixtieq tishaq għal-ahhar darba illi hija qatt, fl-esekuzzjoni tal-kuntratt relativ u, *cioè*, fir-rigward tal-poloz bin-numru 20640, ma kienet qatt inadempjenti jew agixxiet b'mod qarrieqi; ma kisret ebda termini pattwiti bejn il-partijiet; u ma zgwidatx lill-ilmentatur fl-ebda stadju; u, għalhekk, m'ghandhiex tkun ordnata sabiex thallas kumpens lill-ilmentatur jew spejjeż ta' din il-procedura li saret inutilment mill-ilmentatur, hekk kif ser jigi ippruvat waqt it-trattazzjoni ta' dan l-ilment.

Sema' lill-partijiet

Ra l-atti kollha tal-kaz

Jikkonsidra:

FIL-MERTU

L-Arbitru jrid jiddeciedi l-kaz b'referenza ghal dak li, fil-fehma tieghu, huwa ekwu, gust u ragonevoli fic-cirkostanzi partikolari u merti sostantivi tal-kaz.³

L-ilment ewlieni mressaq mill-ilmentatur jittratta l-fatt li meta giet mibjugha l-polza lilu, giet imwiegħda s-somma ta' Lm21,721.27 (€50,610.56) mal-maturità, izda meta din eventwalment immaturat, gie infurmat li s-somma li hu kien intitolat ghaliha kienet tammonta biss għal €26,094, li hija nofs is-somma originarjament imwiegħda.

Mill-banda l-ohra, il-provditħur tas-servizz jissottometti li l-ammont indikat lilu originarjament kien biss stima ibbazata fuq rati ta' qligh applikabbi dak iz-zmien u għalhekk il-figuri kwotati ma kien fl-ebda hin garantiti. Fattur importanti li jaffetwa r-rati tal-*bonus* huwa l-prestazzjoni tal-investiment sottostanti u, għaldaqstant, il-figuri kkwotati lilu kien ibbazati fuq il-kundizzjonijiet ta' investiment u c-cirkostanzi ta' dak iz-zmien. Il-provditħur tas-servizz indika li tul il-perjodu tal-polza, l-ilmentatur kien anke, fuq talba tieghu stess, gie infurmat b'figuri reveduti.

L-ilmentatur qed iressaq l-ilment a bazi tal-fatt li fil-mument tal-bejgh tal-polza, gew mibnija certu aspettattivi li, izda, fid-data tal-maturità, minhabba li gie offrut ammont ferm anqas minn dak imwiegħed, dawn l-aspettattivi ma ntlahqux.

Biex jasal għad-decizjoni jekk l-ilment huwiex wieħed gust, ekwu u ragonevoli, l-Arbitru jrid jara xi provi tressqu quddiemu.

³ Kap. 555, Art. 19(3)(b)

Il-Verzjoni tal-Ilmentatur

Fix-xhieda⁴ tieghu, l-ilmentatur stqarr li waqt li kien qadja il-BOV ta' Rahal Gdid, gie avvicinat minn impjegat tal-istess BOV dwar prodott ta' *insurance* u investiment u, wara li gie spjegat lilu b'mod hafif, hu wera l-interess tieghu.

Rega' eventwalment zar l-istess fergha fejn iltaqa' ma' Tania Vella li spjegatlu l-process u qaltlu li dan kien investiment sikur. Hu qal li li wara li hargitlu l-karti kollha ta' stima, qaltlu kemm ser ikun qed ihallas kull sena, u li hu ried izomm il-wegħda tieghu li jħallas il-premium kull sena.

Qal li:

*"Tatni stima u pprintjathieli. Haditli kull dettall li kellha bzonn. Hi qaltli li kelli garantiti Lm21,721.27 li hi kkwotatli bhala stima. Stima tvarja b'percentwal zghir."*⁵

Izda, meta immaturat il-polza u mar għand il-provditur tas-servizz sabiex jigbor flusu, gie infurmat li hu kien ser jiehu biss in-nofs ta' dak li kien gie mwieghed. Inhasad minhabba li hu kien dejjem ippreparat u jistenna li wara li kien hallas il-pagamenti tul iz-zmien, kien ser jiehu lura dak il-valur, li insista li hadd ma kien avzah li seta' jvarja bin-nofs.

Qal li:

*"Tania Vella qaltli li ma għandi riskji ta' xejn. Iccekjajna l-ammont li stajt inħallas fis-sena u wasalna fi ftehim li kien Lm250 fis-sena. Hadmet kemm kelli nieħu jekk inħallas dan l-ammont ta' Lm250 fis-sena għal 25 sena. Harget karta mill-branch tagħhom u kellna nistennew konferma mill-Middlesea. Stennejna ftit minuti, hargitli l-konferma u qaltli, 'Hawnhekk qed nagħtik l-istima fil-vicinanza anke fil-percentwal tac-centezmi.' Jien ghidtilha, 'Ok, f'dak il-kaz we go for it.'*⁶

Tenna li bi stima jifhem li l-ammont ikun fil-vicinanza ta' dak miktub. Qal li rrabta tieghu kienet li għal 25 sena hu jħallas l-ammont maqbul u, eventwalment, kellu jircievi l-ammont dovut meta l-polza timmatura.

⁴ A fol. 100

⁵ Ibid.

⁶ A fol. 101

Meta mistoqsi dwar il-fatt li tul il-perjodu tal-polza kien hemm tliet *global recessions* u minkejja dan xorta baqa' jircievi l-bonuses, l-ilmentatur qal:

*"Jien ghamilt il-kuntratt f'dik id-data fuq dak il-ftehim u fuq dik l-istima ta' dik id-data."*⁷

Rigward il-fatt li l-provditur tas-servizz kien baghatlu dokument li juri *maturity values* differenti, l-ilmentatur stqarr li hu qatt ma kien talab kif kien sejjer l-andament tal-polza u sar jaf b'dan id-dokument wara li hu ghamel l-ilment. Dan filwaqt li insista li qatt ma kien ra dan id-dokument qabel u qatt ma kien talab ghal revizjoni tal-valur.

Semma' wkoll li kien uza l-polza bhala garanzija fuq *loan*.

L-ilmentatur kompla jinsisti li meta staqsa lill-persuna li bieghet il-polza lilu sabiex tikkonfermalu jekk is-somma li kienet qed tigi kkwotata lilu kinitix garantita, hi irrispondietu fl-affermattiv, u dan meta qaltlu li l-figuri kkwotati kien qed jinhargu direttament mill-provditur tas-servizz.

Tenna li:

*"... jien hekk gejt imwiegħed, gie spjegat li jien inhallas Lm250 fis-sena u qaltli li wara 25 sena niehu Lm21,721. Qaltli, 'Int hemm hares'. U jien hemmhekk harist."*⁸

Il-Verzjoni tal-Provditur tas-Servizz

Min-naha tieghu, il-provditur tas-servizz ressaq biss l-Affidavit⁹ ta' Victor Farrugia, *Chief Operations Officer* tal-istess provditur tas-servizz.

Bhalma ntqal fir-risposta tal-provditur tas-servizz, f'dan l-Affidavit, Victor Farrugia, jaghti spjegazzjoni dettaljata tal-mod kif tahdem il-polza ilmentata.

Hu enfasizza fuq il-fatt li f'din it-tip ta' polza hemm element qawwi ta' investiment u minhabba f'hekk li l-ammonti tal-*maturity value* indikati fil-quotation ma kinux garantiti. L-unika ammont garantit kien is-sum assured filwaqt li l-bonus rates a bazi ta' xiex inhadmet din l-istess quotation mhumiex

⁷ A fol. 102

⁸ A fol. 103

⁹ A fol. 104

garantiti u lanqas ma huma l-massimu u l-minimu li detentur jista' jivvantaggja ruhu minnhom.

Farrugia qal li wara talba tal-ilmentatur stess, il-provdit tur tas-servizz kien baghatlu ittra datata 22 ta' Novembru 2010 fejn permezz tagħha, l-ilmentatur gie infurmat bir-revised *illustrative maturity values*, kif ukoll gie spjegat fost affarijiet ohra, li l-istimi u l-bonus rates ma kinux garantiti.

Fir-rigward ta' dak li qal l-ilmentatur dwar il-fatt li hu qatt ma gie infurmat fejn u kif kienu qed jigu investiti flusu, ix-xhud spjega li n-natura ta' "With-Profits" hija tali li d-decizjoni tal-investiment tittieħed mill-kumpanija tal-assikurazzjoni u mhux mill-assikurat, fejn din tiprovo wkoll il-garanziji li l-bonuses li jkunu gew iddikjarati fil-passat, fil-fatt, jithallsu lill-assikurat u, għalhekk, ma jistghux jinzu jew jitneħħew minkejja c-caqlieq fis-suq.

Enfasizza ukoll li, minkejja li l-maturity value effettiv ma lahaqx l-estimated maturity value, xorta wahda l-parti tal-investment tal-polza marret tajjeb meta ikkomparata ma' investimenti komparabbi fis-swiegħ tal-investment tul il-kors tal-perjodu tal-polza. Dan minhabba li meta tnaqqas l-investment premium li thallsu mill-maturity value, l-ilmentatur għamel gwadann ta' €12,004.41, jigfieri gross return ta' 4.47%. Qal li, għaldaqstant, il-polza kienet prodott ta' investment għaqli tal-flus imħalla fi premium mill-ilmentatur.

Kunsiderazzjonijiet Ohra

Il-punt krucjali f'dan l-ilment jittratta l-informazzjoni, jew ahjar, in-nuqqas ta' informazzjoni mogħtija lill-ilmentatur u l-istampa murija lilu fil-mument tal-bejgh u l-eventwali aspettattivi li gew mibnija a bazi ta' dan kollu.

L-Arbitru jrid imur ghall-waqt li kienet qed tinbiegh din il-polza, x'gie mwiegħed lilu u x'eventwalment ingħata.

Fuq kollo, kif digà intqal, l-Arbitru jrid jara kif sar il-bejgh tal-prodott u eventwalment jara jekk lahaqx "l-aspettattivi ragonevoli u legittimi tal-konsumaturi u dan b'referenza ghaz-zmien meta jkun allegat li jkunu sehhew il-fatti li jkunu taw lok ghall-ilment."¹⁰

¹⁰ Kap. 555, Artikolu 19(3)(c)

L-ilmentatur stqarr li hu xtara l-polza mill-*Bank of Valletta p.l.c.* li kienu qed jagixxu bhala intermedjarji ghall-provditur tas-servizz, filwaqt li semma' wkoll il-peruna li bieghetlu l-polza dak iz-zmien.

Fir-rigward ta' kif sar il-bejgh ta' din l-istess polza, l-Arbitru m'ghandu l-ebda verzjoni ohra ghajr dik tal-ilmentatur. Ghal xi raguni jew ohra, il-provditur tas-servizz ma ressaq l-ebda verzjoni min-naha tar-rappresentant tal-intermedjarju tieghu **dwar il-bejgh ta' din il-polza lill-ilmentatur.**

L-Arbitru mhu fl-ebda hin qed jikkontesta l-ispjega moghtija minn Victor Farrugia dwar il-mod kif tahdem *endowment policy*, izda l-Arbitru jrid jara l-mod kif inbiegh prodott partikolari lil persuna partikolari u, ghaldaqstant, l-iktar xhieda relevanti kienet tkun dik ta' Tania Vella, rappresentant tal-*Bank of Valletta p.l.c.* Izda din ix-xhieda ma tressqitx. Ix-xhieda ta' Victor Farrugia hija wahda generali u, ghaldaqstant, ma tistax tkun deciziva f'dan il-kaz.

L-ilmentatur qal li r-rappresentanta tal-BOV kienet:

*"Qaltli li dan kien investiment sikur u hargitli l-karti kollha ta' stima u kemm se nhallas jiena u qaltli li rrid inzomm il-promise tieghi li nhallas il-premium ta' kull sena. Tatni stima u pprintjathieli. Haditli kull dettall li kellha bzonn. Hi qaltli li kelli garantiti Lm21,721.27 li hi kkwotatli bhal stima. Stima tvarja b'percentwal zghir."*¹¹

Kien a bazi ta' dan kollu li l-ilmentatur iddecieda li jiehu l-polza offruta lilu. Kien minghalih li dment li hu jzomm il-wegħda tieghu u jħallas il-premium dovut kull sena, hu kien eventwalment ser jircievi l-ammont imwiegħed lilu meta l-polza timmatura.

Jirrizulta li minkejja li kien intqal lilu li l-figuri kkwotati kienu jinhargu mill-provditur tas-servizz u mhux mill-intermedjarju, ma giet ipprezentata l-ebda prova li, fil-fatt, dawn il-figuri kienu proprju gew spjegati lill-ilmentatur.

L-ilmentatur qal hekk:

*"Staqsejtha tikkonfermali jekk din is-somma hix garantita u hi qaltli li iva."*¹²

¹¹ A fol. 101

¹² A fol. 103

Id-dokument moghti lill-ilmentatur fil-mument tal-bejgh kien il-*Bancassurance Quotation*¹³ li turi s-Sum Assured li l-ilmentatur qed jirreferi ghaliha bhala ‘tal-mewt’, l-Estimated Maturity Value including reversionary bonus, u l-Estimated Maturity Value including reversionary and terminal bonus (if any).

Dan id-dokument jindika ukoll li

“This illustration is subject to a satisfactory completed Proposal Form and the company’s usual underwriting procedure. Errors and omissions Excluded.”

Izda, minkejja li l-provdit tur tas-servizz argumenta kontinwament li dawn il-figuri kkwotati kienu jiddependu fuq il-bonuses applikabbi dak iz-zmien, dan l-istess dokument ma jaghti l-ebda informazzjoni dwar dan.

Kontinwament, il-provdit tur tas-servizz argumenta li l-kwotazzjoni mogtija lill-ilmentatur kienet ibbazata fuq ir-rati ta’ qligh li kienu qed jintuzaw dak iz-zmien u li l-figuri kkwotati ma kinux ammonti garantiti imma Estimated Maturity Values ibbazati fuq il-kundizzjonijiet ta’ investimenti u c-cirkostanzi ta’ dak iz-zmien.

Kif digà ntqal, l-Arbitru mhux qed jikkontesta dan u lanqas l-ispjegazzjoni simili mogtija minn Victor Farrugia fl-Affidavit tieghu. Izda, ma jistax ma jinnutax li din l-istess informazzjoni ma gietx mghoddija lill-ilmentatur fil-mument tal-bejgh.

L-Arbitru huwa konvint li r-rappresentant tal-intermedjarju tal-provdit tur tas-servizz kienet qed tipprova tbleigh il-polza lill-ilmentatur, u dan kien kollu ibbazat fuq il-figuri kkwotati fil-Bancassurance Quotation. Din l-istess quotation ma turi l-ebda rata ta’ bonus u, ghalhekk, wiehed jistaqsi kif seta’ l-klijent jahseb li l-ammonti kkwotati lilu huma stima minhabba li ntuzaw ir-rati tal-bonus applikabbi dak iz-zmien.

Ma jistax il-provdit tur tas-servizz jghid li din hija polza facli u li wiehed seta’ jifhimha. L-ilmentatur kellu d-dritt li jinghata spjegazzjoni dettaljata tal-mod kif tahdem din il-polza. Li jinghad biss lilu li din kienet stima jew, iktar minn hekk, li jintuzaw biss il-kliem estimated hdejn il-figuri kkwotati, zgur li mhuwiex bizejjed.

¹³ A fol. 15

L-Arbitru jifhem perfettament li *endowment policy* bhal dik ilmentata, għandha tahdem kif spjega fid-dettall Victor Farrugia, jigifieri, li din tiddependi fuq l-investimenti li tagħmel il-kumpanija u bl-ebda mod mhu qed jiddeciedi li huwa mod iehor.

Izda, din kienet spjegazzjoni li kellha tingħata lill-ilmentatur fil-mument tal-bejgh. Fl-ebda hin ma rrizulta li l-ilmentatur gie moghti spjegazzjoni dettaljata fuq xiex kienu jiddependu l-figuri kkwotati lilu, għalfejn dawn huma ‘estimated’ u li, fuq kollo, dawn setghu ivarjaw b’mod sostanzjali. Kien ikun biss a bazi ta’ din l-informazzjoni dettaljata li l-ilmentatur seta’ kien f’pozizzjoni li jieħu decizjoni infurmata dwar jekk kellux jaccetta l-polza offruta lilu jew le.

Minkejja li l-ilmentatur irrikonoxxa li fil-mument tal-bejgh kienet giet moghtija lilu stima, l-Arbitru hu tal-fehma li għandha tintuza d-diligenza mehtiega meta wieħed jingħata stima, partikolarment, meta, bħalma hu dan il-kaz, id-data tal-maturità tkun ferm ’il bogħod. Kuntratt tal-assikurazzjoni huwa ibbazat fuq il-principju ta’ *utmost good faith* u, għaldaqstant, ir-rappresentanta tal-intermedjarju tal-provdit tas-servizz kellha l-gharfien kollu necessarju li tirrealizza li l-istima moghtija lill-ilmentatur ma kinitx daqshekk sostenibbli minhabba li l-kundizzjonijiet tas-suq f’dawk is-snin kollha setghu jinbidlu.

Bla dubju, ir-rappresentanta tal-intermedjarju tal-provdit tas-servizz kellha l-obbligu li tagħti spjegazzjoni dettaljata tal-mod kif tahdem din l-istess polza u ma kellhiex isserrah biss fuq il-fatt li d-dokument ipprezentat lilu kien jinkludi l-kliem *estimated*. Kellha, fuq kollo, tispjega b’mod car li mill-pagament imħallas mill-ilmentatur kienet ser tigi mnaqqa l-*Policy Fee* bid-differenza li huwa l-*investment premium* li jigi kkreditat fil-*Policy Account* u, eventwalment, jigi ddikjarat *bonus* li jizdied ma’ dan l-*investment premium*.

Kelu jigi spjegat ukoll li dan l-istess *bonus* kien jiddependi fuq l-andament tal-investiment u c-cirkostanzi partikolari taz-zmien meta jigi iddikjarat u, fuq kollo, kella jintqal li dan l-istess *bonus* mħuwiex fiss u r-rata tista’ tvarja.

Għalhekk, għar-ragunijiet kollha moghtija aktar ‘il fuq f’din id-deċizjoni, l-Arbitru jiddeciedi li l-ilment huwa wieħed ekwu, gust u ragonevoli u ser jilqgħu limitatekk sakemm huwa kompatibbli ma’ din id-deċizjoni.

Kumpens

L-Arbitru qed jaghti rimedju ghaliex ihoss li l-aspettattivi tal-ilmentatur ma gewx milhuqa. Ghal dan iz-zmien kollu, l-ilmentatur zamm mal-weghda tieghu li jhallas il-*premium* dovut kull sena bil-ghan li s-somma mwieghda, eventwalment, tinghata lilu mal-maturità tal-polza.

Izda, ghal dak li huwa kumpens, dan irid ikun ibbazat fuq gustizzja ekwitattiva kif l-Arbitru huwa sanzjonat jagħmel espressament permezz tal-Artikolu 19(3)(b) tal-Kap. 555, filwaqt li jara wkoll li dan ikun ragonevoli.

Meta l-Arbitru hares lejn l-andament kumpessiv tal-polza, ra li r-rendiment tagħha kien ta' ftit iktar minn erbgha fil-mija,¹⁴ li fic-cirkostanzi kollha, ma kienx wieħed hazin u, għalhekk, dan għandu jigi ikkunsidrat.

Sabiex l-Arbitru jkun gust u ekwu, appart i-fatt li r-rendiment li halliet din il-polza ma kienx wieħed hazin, iqis ukoll il-fatt li l-ilmentatur kien qed jinvesti billi jħallas somma kull sena, u ma kienx qed jinvesti xi somma f'daqqa li setghet tigi investita f'xi investimenti differenti minn din il-polza.

Li kieku kien il-kaz, forsi wieħed seta' jitkellem fuq *opportunity loss* billi jkun tilef l-okkazjoni li jinvesti x'imkien ahjar. Hu kien qed jinvesti ftit, ftit, u, għalhekk, l-alternattiva l-ohra li seta' kellu kienet li jinvesti f'xi polza simili. Ma giex ippruvat li kien hemm xi alternattiva ohra li hu tilef ghaliex investa mal-provdit tas-servizz odjern.

Għalhekk, peress li ma tistax tigi ffissata somma preciza, l-Arbitru jrid juza d-diskrezzjoni tieghu abbażi tal-ekwità. L-ekwità tfisser li l-Arbitru jrid jiddeciedi skond il-kuxjenza tieghu li trid tkun ukoll kuxjenza infurmata.

L-ekwità qatt ma tista tkun preciza imma trid tkun ibbazata fuq ir-ragonevolezza inkella tkun wahda kapriccuza.

Meta qies ic-cirkostanzi kollha tal-kaz, kif spjegati aktar 'il fuq f'din id-deċizjoni, l-Arbitru wasal ghall-konkluzjoni li s-somma xierqa li għandu jingħata l-ilmentatur hija dik ta' €3,500.

¹⁴ A fol. 63

Ghaldaqstant, ai termini tal-Artikolu 26(3)(c)(iv) tal-Kap. 555 tal-Ligijiet ta' Malta, l-Arbitru qed jordna lil MAPFRE MSV LIFE p.l.c. thallas lill-ilmentatur is-somma ta' tlett'elef u hames mitt ewro (€3,500) b'zieda mas-somma digà offruta, cioè, mas-somma ta' €26,125.16,¹⁵ u, ghalhekk, thallsu s-somma kumplessiva ta' €29,625.16.

Bl-imghax legali mid-data ta' din id-decizjoni sad-data tal-hlas effettiv.

Bl-ispejjez kontra l-provditur tas-servizz.

**Dr Reno Borg
Arbitru għas-Servizzi Finanzjarji**

¹⁵ A fol. 9